

Evaluatieverslag aandeelhouderschap van de Staat in AVR-Chemie C.V.

Inleiding

In de Nota deelnemingenbeleid¹ is het voornemen verwoord de staatsdeelnemingen eens in de vijf jaar te evalueren. Hierbij treft u de evaluatie van AVR-Chemie C.V. ("AVR-Chemie") aan.

Over het doel van de evaluatie leest u in de aanbiedingsbrief waarmee deze eerste 6 evaluatieverslagen aan de Tweede Kamer zijn aangeboden en in de bijgevoegde vragenlijst "Publiek kader".

Deze evaluatie is opgebouwd uit een korte beschrijving van de onderneming. Vervolgens wordt bekeken of er op grond van de borging van het publiek belang, de financieel-economische prestaties en de corporate governance structuur overwegingen zijn om de betrokkenheid van de Staat tot AVR-Chemie te herzien. Er wordt afgesloten met een conclusie.

Beschrijving AVR-Chemie

AVR-Chemie C.V. is een in 1984 opgerichte joint venture van de Staat (30%) en de AVR-groep (70%). AVR-Chemie was tot enige jaren geleden actief op de markt voor de opslag en verwerking van gevaarlijk afval. AVR-Chemie exploiteerde daartoe tot 2002 zelf een tweetal draaitrommelovens (hierna DTO's, voor de verwerking van gevaarlijk afval dat bij zeer hoge temperaturen moet worden verbrand) en een C2-deponie (voor de opslag van onbrandbaar sterk uitlogend gevaarlijk afval).

Gezien de sterk verslechterende marktomstandigheden werd enige jaren geleden duidelijk dat de continuïteit van de exploitatie in de toenmalige vorm van samenwerking niet meer voldoende gewaarborgd was. Het toenmalige Kabinet achtte het echter een publiek belang om een dergelijke voorziening voor de verwijdering van gevaarlijk afval tegen redelijke en maatschappelijk aanvaardbare tarieven beschikbaar te houden in Nederland. Partijen zijn daarop overeengekomen hun samenwerking te wijzigen om de continuïteit van de voorziening op een andere manier te kunnen waarborgen.

In 2001/2002 is AVR-Chemie drastisch gereorganiseerd. Alle niet kernactiviteiten zijn afgestoten en de exploitatie van de DTO's en de C2-deponie is ondergebracht bij een andere vennootschap binnen de AVR-groep, AVR-Nutsbedrijf Gevaarlijk Afval B.V. ("AVR-Nuts"). Met AVR-Nuts is per 2002 door de Staat een vijfjarige concessieovereenkomst gesloten waarin de onderneming zich verplicht om al het in Nederland aangeboden gevaarlijk afval tegen redelijke en non-discriminatoire tarieven te verwerken. AVR-Chemie is nog slechts juridisch eigenaar van de betreffende installaties die het middels een huurovereenkomst voor de duur van de concessieperiode aan AVR-Nuts ter beschikking

---

¹ Kamerstuk 2000-2001, 28156, nr. 1-2

heeft gesteld ter uitvoering van de concessieovereenkomst. De Staat loopt derhalve als aandeelhouder/vennoot geen exploitatierisico's meer.

Zeer recent is echter besloten om de concessieovereenkomst voor wat betreft het DTO-deel voortijdig te beëindigen (per 1-1-2005). Dit onder meer vanwege de steeds verder oplopende verliezen door teruglopend aanbod en het ontbreken van uitzicht op verbetering. Uw Kamer is hierover door de Staatssecretaris van VROM per brief van 23 augustus geïnformeerd.² Over de toekomst van de C2-deponie zijn momenteel nog gesprekken met AVR gaande. Dezelfde problematiek van teruglopend aanbod en verliesgevende situatie doet zich hier voor.

Enkele cijfers van AVR-Chemie over 2002	
Balanstotaal	€ 12 miljoen
Omzet	€ 1,9 miljoen
Netto winst	€ 18.000
Aantal werknemers	geen

Publiek kader

In het Meerjarenplan gevaarlijke afvalstoffen II is bepaald dat Nederland voor wat betreft de verwijdering van gevaarlijke afvalstoffen streeft naar nationale zelfvoorziening en daarbij een sturende rol voor de overheid ziet weggelegd. Op basis van artikel 10.3 van de Wet milieubeheer (Stb. 2001, 346) is in de Ministerraad van 26 april 2002 het Landelijk Afvalbeheersplan 2002-2012 (hierna LAP) inzake het beheer van afvalstoffen vastgesteld. Het LAP heeft onder meer tot doel de continuïteit van de opslag en verwerking van gevaarlijke afvalstoffen middels de deponie van C-2 afval en verwerking van gevaarlijk afval in draaitrommelovens als dienst van algemeen belang te waarborgen en de capaciteit van deze voorzieningen af te stemmen op het aanbod.

Bovengenoemd publiek belang van het waarborgen van een voorziening in Nederland voor opslag en verwerking van gevaarlijke afvalstoffen waren gewaarborgd door de concessieovereenkomst tussen de Staat en AVR-Nuts. AVR-Chemie vervulde als uitsluitend nog juridisch eigenaar van de betreffende installaties operationeel geen rol meer bij het waarborgen van dit publieke belang. Het belang van de Staat in AVR-Chemie had derhalve al geen aanvullende functie meer bij de waarborging van de publieke belangen.

Zoals hierboven vermeld heeft de Staatssecretaris van VROM recentelijk aangegeven het uitgangspunt dat Nederland zelf moet beschikken over voldoende faciliteiten voor het verbranden van gevaarlijke afvalstoffen los te laten. Dit onder meer op basis van het feit dat in de ons omringende landen (ruimschoots) vergelijkbare faciliteiten beschikbaar zijn. De noodzaak om in eigen land een

---

² Kamerstuk 2003-2004, 29200 XI, nr. 131, TK

voorziening in stand te houden waarvoor onvoldoende bedrijfseconomische basis bestaat is hiermee komen te vervallen.

Wat betreft het instandhouden van de C2-deponie is dit, voor de periode dat hiervoor nog behoefte bestaat, voldoende gewaarborgd in de concessieovereenkomst. De participatie van de Staat in AVR-Chemie vervult bij het waarborgen van een dergelijke voorziening zoals gezegd geen aanvullende rol meer.

Financieel-economische situatie en marktomstandigheden

De huidige omstandigheden op de markt voor de verwerking en opslag van gevaarlijk afval zijn zeer ongunstig. Hiervoor zijn twee oorzaken: (i) afnemend aanbod van specifiek gevaarlijk afval, (ii) beschikbaarheid van alternatieve mogelijkheden voor verwerking. In geheel Europa is sprake van een aanzienlijke overcapaciteit. De afgelopen jaren zijn de prijzen hierdoor steeds verder onder druk komen te staan. Gevolg is dat resultaten van het DTO bedrijf van AVR-Nuts zwaar negatief zijn. Op grond van de concessieovereenkomst wordt een geprognosticeerd negatief exploitatieresultaat aangevuld door de Staat. Voor AVR-Chemie, dat sinds 2002 dus nog slechts als verhuurder van de betreffende installaties optreedt, hebben deze verslechterende marktomstandigheden echter geen rechtstreekse financiële gevolgen.

Vanwege de steeds verder verslechterende resultaten en de teruglopende volumes was eind 2003 reeds besloten om één van de twee DTO's te sluiten. In april 2004 is deze installatie definitief stilgelegd. Het recente besluit om het gehele DTO-bedrijf te sluiten heeft voor AVR-Chemie in zoverre gevolgen dat de betreffende installaties buiten gebruik zullen worden gesteld en zullen moeten worden ontmanteld. Dit brengt kosten met zich mee die door de partners in de C.V. (Staat 30%) zullen moeten worden gedragen. De verwachting is echter dat deze kosten voor de Staat ongeveer wegvallen tegen het nog in de C.V. aanwezige vermogen.

Corporate Governance

De Staat participeert als commanditair vennoot met een minderheidsbelang (30%) in AVR-Chemie C.V.. Bij de oprichting in 1984 is om fiscale redenen gekozen voor een C.V. constructie omdat aanvankelijk ook nog een aantal andere industriële partners bij AVR-Chemie waren betrokken. De Staat is dus geen aandeelhouder (een C.V. kent geen kapitaal verdeeld in aandelen) maar commanditair vennoot in AVR-Chemie. De andere commanditaire vennoot is AVR-groep (70%).

Naast de twee commanditaire vennoten is er ook nog een beherend vennoot, AVR-Chemie B.V.. Deze vennootschap neemt slechts minimaal deel in het kapitaal van AVR-Chemie (1%) en heeft als enige functie het voeren van het beheer (directie) over AVR-Chemie. AVR-Chemie B.V. is minimaal gekapitaliseerd en heeft verder geen operationele activiteiten. De Staat en AVR-groep zijn

aandeelhouder in AVR-Chemie B.V. in dezelfde verhoudingen als hun participatie in AVR-Chemie C.V. (30/70). Om praktische redenen is in deze evaluatie verder geen aparte aandacht besteed aan AVR-Chemie B.V., maar worden de C.V. en de B.V. als één geheel beschouwd.

Een C.V. kent geen statuten. De zeggenschapsverhoudingen binnen de C.V. zijn geregeld in een zogenoemde vennootschapsovereenkomst tussen de vennoten. Voor de belangrijkste beslissingen die door AVR-Chemie worden genomen (zoals het doen van aanzienlijke investeringen of uitbreiden of inkrimpen van de activiteiten van de vennootschap) is voorafgaande goedkeuring vereist van de commanditaire vennoten. Voorstellen hebben de instemming nodig van beide commanditaire vennoten. De Staat heeft ondanks zijn minderheidsbelang *de facto* dus een blokkerende stem met betrekking tot alle relevante beslissingen.

AVR-Chemie kent geen Raad van Commissarissen of ander toezichthoudend orgaan. Het toezicht op de bedrijfsvoering berust bij de vennotenvergadering.

Er bestaan binnen de huidige corporate governance structuur geen belemmeringen voor de beëindiging van de staatsdeelname in AVR-Chemie.

Conclusie

Het belang van de Staat in AVR-Chemie staat in beginsel los van de borging van de publieke belangen (die zijn gewaarborgd via de concessieovereenkomst). Het eventueel (voor kortere of langere tijd) instandhouden van de voorziening voor de C2-deponie is gewaarborgd via de concessieovereenkomst. De participatie van de Staat in AVR-Chemie C.V. vervult heer geen aanvullende rol meer. Beëindiging van de deelname door de Staat in AVR-Chemie is derhalve aan de orde. Gelet op de eerder genoemde voortijdige beëindiging (DTO-deel) van de concessieovereenkomst vanwege de uiterst slechte marktomstandigheden, alsmede de verwevenheid van de betreffende installaties met de overige bedrijfsprocessen binnen AVR, is voor het (minderheids)belang van de Staat waarschijnlijk geen externe koper te vinden. De meest serieuze optie zou zijn om het minderheidsbelang van de Staat over te doen aan de AVR-Groep die dan vervolgens de installaties kan ontmantelen.